Meerjarenprogramma Sint Eustatius 2016-2018

Inleiding

In dit meerjarenprogramma Sint Eustatius voor 2016-2018 worden, mede ten behoeve van de uitvoering van het programma, de volgende uitgangspunten door het kabinet en het bestuurscollege van Sint Eustatius onderschreven:

- Het kabinet en het bestuurscollege Sint Eustatius zetten zich gezamenlijk in ten behoeve van de verdere ontwikkeling van Sint Eustatius.
- Er is hierbij behoefte aan een gezamenlijke en integrale aanpak om Sint Eustatius verder te helpen, waarbij het toepassen van maatwerk leidend is.
- Er is een gezamenlijke wens om in te zetten op de volgende prioritaire thema's: 1. Stimuleren economische ontwikkelingen, 2. Armoedebestrijding, 3. Kinderrechten. Daarnaast zal worden ingezet op versterking van de bestuurlijke organisatie (4).
- Het voorliggende meerjarenprogramma Sint Eustatius fungeert als kapstok voor reeds overeengekomen of nog op te zetten initiatieven op deze thema's.
- Er zijn eveneens meerjarenprogramma's voor Bonaire en Saba opgesteld, waarbij de inhoud van dit meerjarenprogramma van Sint Eustatius in samenhang met die inhoud, uitgangspunten en doelstellingen zullen worden bezien.

Met inachtneming van het voorgaande en het gegeven dat een effectieve uitvoering van het meerjarenprogramma niet los gezien kan worden van de gezamenlijke uitvoering van het Plan van Aanpak gericht op de bestuurlijke en financiële versterking van het openbaar lichaam Sint Eustatius – zoals opgesteld door de Rijksvertegenwoordiger -, wordt door het kabinet en het bestuurscollege van Sint Eustatius het volgende overeengekomen in dit meerjarenprogramma Sint Eustatius 2016-2018.

1. Economische ontwikkeling

Het kabinet en het bestuurscollege van het openbaar lichaam hebben als doel het verbreden van de economische basis te versterken. De basisinfrastructuur en randvoorwaarden op orde, het vestigingsklimaat te verbeteren en het faciliteren van ondernemerschap zijn terreinen waar het kabinet en het openbaar lichaam vooral op wil inzetten.

A. Basis-infrastructuur en randvoorwaarden op orde:
   1. Betrouwbare, betaalbare en schone energie
      - Het kabinet zet zich in om door middel van exploitatie- en investeringssubsidies de kosten van basisvoorzieningen als water en energie voor zover ze samenhangen met schaalnadelen van de netwerken gelijk te trekken met Europees Nederland.
      - Het kabinet heeft als doel een betaalbare elektriciteitsvoorziening waarbij de netwerkcomponent in het elektriciteitstarief op Europees Nederlands niveau ligt. Inwerkingtreding van de wet elektriciteit- en drinkwater BES (begin 2016 aanhangig in de Eerste Kamer), de uitvoering en evaluatie helpt hierbij.
      - Het kabinet (EZ) gaat door met het verbeteren van de elektriciteitsvoorziening op Sint Eustatius o.a. via investeringssteun voor duurzame energie.

Voor het einde van 2016 wordt er door EZ op Sint Eustatius een start gemaakt met de tweede fase van de zonneweide (solarpark).

2. Telecommunicatie
   - Om de toegang tot het internet te verbeteren zullen het kabinet (EZ) en Sint Eustatius zich inzetten voor specifieke voorzieningen, zoals gratis of goedkoper wifi op bepaalde plekken (bijvoorbeeld middels het nieuw te creëren telecomfonds van AT).
   - Sint Eustatius wil een strategische partner aanzoeken met het oog op de uitdagingen en kansen van de open markt. EZ gaat na of EU-Nederlandse marktpartijen in Caribisch Nederland en op Sint Eustatius een strategische en stimulerende rol kan vervullen.
   - Er ligt reeds een plan om het elektriciteitsnetwerk meer ondergronds te brengen. Het Kabinet (EZ) en het Openbaar Lichaam zullen bezien hoe en/of in welke mate telecom hier op kan aansluiten en wat daarvoor nodig is.

3. Drinkwater
   Het kabinet (I&M) en Sint Eustatius bezien in 2016 hoe de subsidie van het transport van drinkwater gecontinueerd kan worden. Met de ingebruikname van het drinkwaternet op Sint Eustatius in 2013 is betrouwbaar drinkwater beschikbaar. Om ook in de toekomst betrouwbaar drinkwater aan te kunnen leveren heeft Sint Eustatius aan het Rijk gevraagd om financieel bij te dragen aan de uitbreiding van de capaciteit van de waterfabriek, het uitvoeren van groot onderhoud en de uitbreiding van het waterleidingsnetwerk. Daar waar geen waterleidingnetwerk aanwezig is, zal door het kabinet en Sint Eustatius worden bezien hoe de levering van drinkwater plaats kan vinden.

4. Fysieke infrastructuur, transport en vervoer
   - Het kabinet (I&M) heeft de intentie om een eenmalige impuls van 6 miljoen euro voor wegen beschikbaar te stellen aan Sint Eustatius (beschikbaar voor aanleg, beheer en onderhoud).
   - Sint Eustatius zal een verzoek indienen bij het kabinet voor het herijken van de masterplannen wegen die in 2013 zijn opgesteld en Sint Eustatius levert de onderbouwing en aanpak over de geplande inzet van deze middelen voor de verbeteren van het wegennet (t.b.v. economische ontwikkeling).Het kabinet zal samen met Sint Eustatius onderzoeken of het eiland beter en goedkoper ontsloten kan worden (via lucht en water), in het bijzonder voor de doelgroepen die niet in staat zijn de stijgende tarieven op te brengen. Ook voor medische uitzendingen is dit van belang. Dit punt wordt voor luchtvaart thans besproken met SZW, BZK en IenM.
   - Het kabinet (IenM) zal de in 2015 gestarte uitvoering van het masterplan voor de luchthaven verder afronden, waaronder het bouw van een FISO toren.
   - Het kabinet onderzoekt of het aantal vluchten uitgebreid kan worden, alsmede of de ticketprijzen verlaagd kunnen worden (al dan niet voor bepaalde doelgroepen). Het onderwerp is ook ter sprake gebracht tijdens het IPKO 2016.
   - Tevens onderzoekt het kabinet (BZK, EZ) samen met het openbaar lichaam of een veerverbinding tussen Sint Maarten, Sint Eustatius en Saba gerealiseerd kan worden. Het onderzoek zal eveneens samen met Saba worden opgepakt.

- Met betrekking tot de ontwikkeling van de zeehaven zal het kabinet Sint Eustatius ondersteunen door middel van expertise, in het creëren van een adequaat georganiseerd havenbeheer (zowel publieke als private taken) binnen een goed ontwikkeld havenbedrijf.

5. Bebouwing
   - Het kabinet en Kadaster Nederland gaan samen met Sint Eustatius de mogelijkheden verkennen om de registraties van vastgoed, geografische informatie en de informatievoorziening verbeteren.

B. Aanjagen ondernemerschap en vestigingsklimaat:

6. Ondernemerschap
   - Het kabinet zet sinds jaren in op het versterken van de KvK en continueert deze steun.
   - Er zijn een tweetal financieringsinstrumenten opengesteld voor ondernemers (BMKB en GO-regelingen, zie ook punt 9) die nog onvoldoende gebruikt worden; het kabinet en het openbaar lichaam zetten zich in om dit te ontsluiten en kredietverlening te faciliteren.
   - Het kabinet (EZ) zal voor het openbaar lichaam een lijst opstellen met financieringsinstrumenten (en bijbehorende voorwaarden) die beschikbaar zijn of beschikbaar zouden kunnen komen.
   - Vanuit EZ wordt in overleg met het openbaar lichaam Sint Eustatius en KvK ingezet op extra coaching en begeleiding van (startende) ondernemers waarbij tevens aandacht is voor leningen, kredietverstrekking en garantieregelingen.
   - Het kabinet (BZK) reserveert tweemaal een bedrag van 225.000 euro (450.000 euro in totaal) voor Sint Eustatius ten behoeve van de ondersteuning van de lokale economie. Om deze toegezegde gelden te ontsluiten, zal het openbaar lichaam zo spoedig als mogelijk de plannen aanleveren aan het ministerie van BZK voor wat betreft de inzet van deze middelen. Hierbij kan gedacht worden aan startersbegeleiding van ondernemers of het stimuleren van toerisme (zie ook punt 10).

7. Vestigings- en investeringsklimaat
   - Er vindt in samenspraak met het openbaar lichaam een onderzoek naar de cost-of-doing business plaats in de eerste helft van 2016 (investeringsklimaat, EZ/FIN en BZK betrokken). De uitkomsten worden gedeeld voor potentiële investeerders en worden betrokken bij de sociaal-eocnomische beleidsontwikkeling.
   - Het kabinet en Sint Eustatius blijven in gesprek over hoe het investeringsklimaat verder bevorderd kan worden. Het NFIA zal medio mei 2016 op Bonaire een training over acquisitie van buitenlandse investeerders voor Caribisch Nederland organiseren, waarbij naast de openbare lichamen ook de landen van het Koninkrijk uitgenodigd worden.
   - Het kabinet en openbaar lichaam zetten in op het aantrekken/faciliteren van nieuwe investeringen en bedrijvigheid, ook van buiten het eiland. Sint Eustatius vraagt om een onderzoek naar het opzetten van een stimuleringsfonds om zo particuliere investeerders aan te trekken. Met name het restaureren van het historisch centrum rondom Fort Oranje lijkt aanknopingspunten te bieden.

- Hierbij wordt gebruik gemaakt van de expertise en inzet van PUM en het NFIA (NL Foreign Investment Agency), alsmede door deelname aan handelsmissies in de regio.

8. Handelsbevordering
   - Het kabinet heeft onderzoek laten doen naar handel in de regio dat inzicht geeft in de ervaringen, behoeften en belemmeringen van bedrijven bij hun handel met Latijns Amerika, zowel in Nederland als de Caribische delen van het Koninkrijk, en stelt de uitkomsten beschikbaar aan het openbaar lichaam.
   - Het kabinet (EZ en BZK) geeft waar mogelijk, samen met Sint Eustatius, opvolging aan het onderzoek dat verricht is naar handel in de regio waar ervaringen, behoeften en belemmeringen inzichtelijk zijn gemaakt. Vervolgstappen worden benoemd, waarbij economische samenwerking, het wegnemen van handelsbelemmeringen en het harmoniseren van economisch beleid centraal staan.
   - Het kabinet (BZK en BZ) zal standaard de informatie en agenda van de handelsmissies met Sint Eustatius delen, zodat aangesloten kan worden bij op de regio gerichte handelsmissies.

9. Banken
   - Sint Eustatius vraagt aandacht voor het feit dat er nog slechts één bank aanwezig is op het eiland wat vanuit de concurrentieoverwegingen en met het oog op de kwaliteit en kosten van dienstverlening niet wenselijk wordt geacht.
   - In dit kader legt het kabinet contacten om lokale en eventueel Nederlandse banken te wijzen op mogelijkheden om zich in Caribisch Nederland te vestigen. Daarbij wil het openbaar lichaam graag dat financiering en het verstrekken van leningen door een lokale bank geschiedt. EZ zal samen met Sint Eustatius lokale banken voorlichten over het gebruik van bestaande financieringsregelingen zoals de BMKB en de GO regeling.

10. Toerisme en economische ontwikkeling
    - Sint Eustatius wil inzetten op het aantrekken en het faciliteren van meer (verschillende soorten en hoogwaardige) verblijfsrecreatieve voorzieningen.
    - In dit kader vraagt Sint Eustatius ook aandacht voor uitbreiding van dagelijkse (toeristen)vluchten tussen St. Maarten en St. Eustatius en een snelle afhandeling van de controle op de reisbescheiden.
    - Sint Eustatius vraagt aan het kabinet om mee te denken over de wijze waarop toerisme bevorderd kan worden (zie ook punt 6). Daarbij zoekt St. Eustatius met EZ de mogelijkheid om fondsen te werven ten behoeve van toerisme die buiten de overheidssubsidies gelegen zijn.
    - EZ zal bezien of in 2016 een bijdrage kan worden verstrekt aan de inmiddels traditionele jaarlijkse toerismeconferentie op Sint Eustatius. Deze conferentie voorziet in een duidelijke behoefte van de lokale en regionale toerismeprofessionals.
    - Kabinet (BZK, Rijksvastgoedbedrijf) en Sint Eustatius werken samen om materieel en immaterieel erfgoed (met name in Lower Town en het historische centrum van Oranjestad) te beschermen en voor toeristen toegankelijk te maken. Ook zal het historisch belang van Sint Eustatius meer onder de aandacht worden gebracht van (o.a. Amerikaanse) toeristen. Het oprichten van een stichting ten behoeve van het onderbrengen van de historische panden wordt zo spoedig als mogelijk gerealiseerd.

11. Voedselvoorziening
    - Land- en tuinbouwprojecten om zelf voedsel te verbouwen op Sint Eustatius worden gestimuleerd middels de bestaande subsidieregeling natuurprojecten Caribisch Nederland (7,5 miljoen euro), zodat op termijn de import van producten verminderd kan worden. Daarnaast biedt dit opleidingskansen bij scholen, werkgelegenheid en inkomsten. Er zal meer aansluiting gezocht worden bij lokale initiatieven die willen opstarten of uitbreiden.
    - Het ministerie van EZ werkt samen met het openbaar lichaam aan het versterken van de visserijsector op de eilanden.
    - In samenspraak met het openbaar lichaam wordt de inzet van de AGRO middelen beter benut.
    - Het kabinet (EZ en BZK) zullen samen met Sint Eustatius (en eventueel met de Britse eilanden) nader werk maken van het verbeteren van de (agro)logistiek op de eilanden. De universiteit van Wageningen zal bij NWO een onderzoeksvoorstel indienen dat hierop gericht is. Na afronding van dit onderzoek wordt gekeken naar mogelijke te realiseren verbeteringen en implementatie hiervan.

12. Natuur, milieu en afval
    - In de komende jaren wordt samen gewerkt aan de afgesproken strategische doelen uit het natuurbeleidsplan. Hierbij wordt een pragmatische aanpak gehanteerd, waarbij de uitwerking in samenhang met het belang van economische ontwikkeling wordt gezien.
    - Op het gebied van milieu zal IenM doorgaan met een aantal projecten die randvoorwaardelijk zijn voor de economische ontwikkeling, te weten verdere verbetering afvalbeheer, stimulering van milieumaatregelen bij bedrijven door de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving en het beperken van de nadelige gevolgen voor het milieu van gevaarlijke stoffen. Waar initiatieven door het Rijk genomen worden, wordt vermeld op basis van welke wetten en beleidsplannen dit gebeurt.
    - Bovengenoemde plannen kunnen ook benut worden ten behoeve het creëren van nieuwe werkgelegenheid en opleidings/omscholingstrajecten.

2. Armoedebestrijding

De armoedeproblematiek in Caribisch Nederland en op Sint Eustatius is groot, kortweg vanwege de lage inkomens en de hoge prijzen. Het direct aanpakken van de hoogste nood staat bovenaan de agenda. De afspraken over armoedebestrijding richten zich op het terugdringen van de kosten van basisvoorzieningen, het verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en mogelijke verbeteringen in het sociale stelsel.

1. Structurele aanpak armoede
    - Er wordt ingezet op een structurele aanpak van armoede waarbij de startnotitie armoedebeleid van Sint Eustatius betrokken wordt. Een deel van deze plannen wordt vanuit de projectgelden integrale aanpak uitgevoerd waaruit projecten uitgevoerd kunnen worden.

2. Investeren in het sociale domein
   - Indien er in de komende periode financiële ruimte ontstaat voor een rijksbijdrage, door het vrijvallen van de aan Nederland toekomende middelen uit de boedelscheiding van de voormalige Sociale Verzekeringsbank Nederlandse Antillen, is de intentie dat deze middelen - onder voorbehoud van goedkeuring door het Parlement - geheel aan de eilanden ten goede zullen komen. Het voornemen is om de middelen gedeeltelijk toe te voegen aan de integrale aanpak 2016-2019 ten behoeve van eilandelijke maatregelen en voor een ander deel te bestemmen voor verbetering van de uitvoering van rijkstaken. De plannen worden nog nader uitgewerkt.

3. Arbeid/werkgelegenheid en onderwijs
   - Bij de uitvoering van de maatregelen in dit meerjarenprogramma wordt telkens het arbeidsmarktperspectief meegenomen door het kabinet en het openbaar lichaam.
   - Werkgelegenheid moet zo veel als mogelijk ten goede komen aan lokale arbeidskrachten. Kabinet en openbaar lichaam zetten in op het faciliteren van opleidingen, stages en arbeidstoeleiding. Investeringen, vooral die in infrastructuur, dienen samen te gaan met het creëren van extra/nieuwe werkgelegenheid.
   - Waar behoefte aan arbeidskrachten wordt voorzien, moet de verbinding met de aanbodkant van de arbeidsmarkt zo vroeg mogelijk worden gelegd.
   - Het kabinet (SZW en OCW) en het bestuurscollege van Sint Eustatius zetten middels het Raad Onderwijs Arbeidsmarkt CN (ROA CN) actief in op een betere aansluiting van (beroeps)onderwijs en arbeidsmarkt door het ontwikkelen van een arbeidsmarktbeleid.
   - Opleiding en de vraag naar arbeidskrachten dient in de vorm van een investment on social return te worden uitgewerkt.
   - Sint Eustatius heeft een wettelijke taak tot arbeidsbemiddeling. Het openbaar lichaam neemt de uitvoering hiervan verder ter hand, desgewenst kan het ministerie hierbij ondersteunen.
   - Nieuwe projecten op het gebied van landbouw, cultuur- historische ontwikkelingen, afvalverwerking, visserij, renovatiewerkzaamheden dienen zo goed als mogelijk een bijdrage te leveren aan het creëren van werk.
   - Het kabinet (OCW) neemt de renovatie van de Gwendoline van Putten ter hand en bespreekt de mogelijkheden met het openbaar lichaam.

4. Sociale stelsel – kinderbijslag
   - Het kabinet heeft per 1 januari een kinderbijslagvoorziening gerealiseerd voor Caribisch Nederland.
   - Kabinet en openbaar lichaam beogen in de komende jaren tot een gezamenlijk gedragen beeld van knelpunten en perspectiefvolle oplossingsrichtingen voor de ontwikkeling van het sociale stelsel te komen; de uitkomsten van een reeds gezamenlijk uitgevoerde verkenning (op ambtelijk niveau) worden hierbij betrokken.
   - Over de bredere insteek, waarbij ook zaken als vreemdelingenbeleid, kredietverlening, huursubsidie en WMO-voorzieningen aan de orde kunnen komen, wordt afzonderlijk overleg gevoerd.

5. De niveaus van het wettelijk minimumloon/uitkeringen
    - Het kabinet (SZW) heeft op basis van de inkomensstatistiek CBS besloten om het wettelijk minimumloon en de uitkeringen op Sint Eustatius per 1 januari 2016 te verhogen met 4% voor Sint Eustatius (effectief 3,5% in verband met de correctie voor de negatieve prijsontwikkeling van (-0,5%)). Over de per 1 januari 2017 te zetten stap wordt in 2016 beslist.
    - Het kabinet (SZW) heeft besloten om voor Caribisch Nederland als geheel een aanvullend pakket ter grootte van circa € 270.000 in te zetten, waaruit in afstemming met het bestuurscollege voor Sint Eustatius het verhogen van de kinderbijslag is bekostigd. Daarnaast heeft SZW € 30.000 ingezet voor het verbreden van de bijzondere onderstand.
    - Het kabinet zal het vaststellen van een ijkpunt voor de bestaanszekerheid verder doordenken en bespreken met de openbare lichamen.
    - Het kabinet zal desgewenst ondersteuning bieden bij vraagstukken van Sint Eustatius die te maken hebben met het invulling geven aan eilandelijk armoedebeleid.

6. Onderstand
    - Het kabinet (SZW) hanteert voor de inkomensgrens voor de bijzondere onderstand voortaan het WML-niveau in plaats van 110% van het hoogste onderstandniveau.
    - Het kabinet (SZW) continueert samen met het openbaar lichaam en de partners de inspanningen om pro-actief de regelingen zoals bijzondere onderstand onder de aandacht van de bevolking te brengen
    - De samenwerking in de uitvoering van Rijk en eilandorganisatie wordt waar mogelijk verder gesynchroniseerd. SZW continueert het gesprek met het openbaar lichaam over hoe dit kan worden vormgegeven.

7. Woningmarkt
    - Het kabinet en de eilanden zetten zich samen in voor een betaalbare en duurzame woningmarkt, met name in de sociale huursector.
    - Het kabinet (BZK) onderschrijft het belang van verhuursubsidie en subsidiëring van de onrendabele top van nieuwe sociale woningen.
    - Het kabinet (BZK) biedt, desgewenst en op verzoek van het openbaar lichaam, aan om technische bijstand te verlenen bij het opstellen van eilandelijke verordeningen met betrekking tot de woningmarkt.
    - Het kabinet (BZK) gaat nader in gesprek met het openbaar lichaam over nieuwbouw en onderhoud, waarbij subsidie voor nieuwbouw en renovatie van sociale huurwoningen en de voorwaarden waaronder dit zou kunnen onderwerp in ieder geval onderwerp van gesprek zullen zijn.

3. Kinderrechten

In de CN-week van 2015 is het actieplan kinderrechten – opgesteld met onder andere ondersteuning van Unicef – van Sint Eustatius besproken. Over de inhoud van het actieplan kinderrechten Sint Eustatius is overeenstemming bereikt. Het kabinet en het openbaar lichaam gaan het gesprek aan over de uitvoering van de maatregelen en de wijze van het beschikbaar stellen van de middelen. Hierbij is ook aandacht voor de volgtijdelijkheid en planning.

1. Financiering vanuit het Rijk
   - Het kabinet (BZK) stelt voor de periode tot en met 2017 in totaal 3 miljoen euro beschikbaar voor het verbeteren van de kinderrechten in Caribisch Nederland.
   - Voor de aanpak van huiselijk geweld zijn door de ministeries van VWS en VenJ structureel middelen begroot voor de opzet en uitvoering van een basisaanpak huiselijk geweld.
   - Overeenkomstig bestaande afspraak levert het Rijk een financiële bijdrage van circa 1 miljoen euro aan het maken van verbeterslagen op het gebied van kinderopvang.
   - Vanuit OCW is een financiële bijdrage beschikbaar gesteld voor deelname van de eilanden aan de We CAN Young Campagne (onderdeel van de WE CAN End All Violence Against Women). In 2014 is de campagne van start gegaan en dit loopt tot en met 2016.

2. Actieplan kinderrechten
   - Het kabinet en het openbaar lichaam streven naar een integrale en intensieve aanpak, waarbij oog is voor de sociale problematiek op het eiland.
   - Een aantal instellingen van het Rijk, zoals het expertisecentrum onderwijszorg, de Centra voor Jeugd en Gezin en de voogdijraad kunnen beter en efficiënter samenwerken. De meest betrokken departementen (VWS, OCW en SZW) bezien kritisch de mogelijkheden hiertoe.
   - Het kabinet spant zich in om het Verdrag van Istanbul inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, ook van toepassing te verklaren in Caribisch Nederland.
   - Het kabinet (BZK) heeft een financiële bijdrage beschikbaar om de huisvestingssituatie van kinderen en gezinnen te verbeteren. Er wordt bezien hoe deze gelden het beste aangewend kunnen worden en of deze bijdrage volstaat.
   - Het openbaar lichaam wordt ondersteund in het tot stand brengen van structurele samenwerking tussen de instanties van het Rijk en het openbaar lichaam die voorzieningen bieden gericht op de ontwikkeling van en zorg voor kinderen (en hun ouders).

4. Ondersteuning Versterking Bestuur(lijke ontwikkeling)

De hieronder verwoorde afspraken kunnen begin 2016 niet los gezien worden van de uitvoering en de resultaten van het Plan van Aanpak d.d. 1 september 2015 gericht op de bestuurlijke en financiële verbetering van de situatie op Sint Eustatius. Het Rijk, via de rijksvertegenwoordiger, en het bestuurscollege van Sint Eustatius werken samen om verbeteringen te realiseren in de komende jaren. Voldoende voortgang en commitment in dit proces is een voorwaarde om op effectieve wijze invulling te kunnen geven aan de onderstaande afspraken:

1. Bijdrage aan bestuurlijke ontwikkeling
   - Het kabinet (BZK) trekt per jaar 1,5 miljoen euro uit voor de versterking van het eilandelijk bestuur in Caribisch Nederland.
   - De middelen worden ingezet in samenspraak met het openbaar lichaam en de rijksvertegenwoordiger. De invulling wordt gevormd door de behoefte van het openbaar lichaam alsmede de kwetsbare organisatorische aspecten die het functioneren negatief beïnvloeden.

- Het kabinet en het openbaar lichaam blijven het gesprek voeren over welke technische bijstand, scholingsprogramma's en stages in Europees Nederland nodig zijn. BZK verleent actief ondersteuning hierbij. Sint Eustatius heeft concrete behoeften geformuleerd op het gebied van opleidingen en een betere opzet van vergunningsprocessen.
- De ondersteuning van de gezaghebber van Sint Eustatius wordt versterkt middels een bestuursadviseur. BZK zal de financiering hiervan gedurende de eerste drie jaren op zich nemen. Daarna dient deze functie in de (eilandelijke) formatie van het kabinet van de gezaghebber te worden opgenomen en bekostigd.

Getekend in tweevoud op 1 februari 2016, te Oranjestad, Sint Eustatius,

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Dr. R.H.A. Plasterk

De Gezaghebber Sint Eustatius,

Mr. G. Berkel,

De Gedeputeerden van Sint Eustatius,

Mr. R. Zaandam

Mrs. A. McKenzie-Tatem